

ČLÁNKY V ZAHRANIČNÍCH ODBORNÝCH ČASOPISECH

Výběrová bibliografie

TEMATICKÉ SKUPINY

pro třídění článků výběrové bibliografie
v časopise Národní knihovna

1 INFORMAČNÍ ZDROJE

- 1.1 Informační prameny
(informační prameny obecně včetně nových médií, vydávání a rozšiřování, využívání pramenů včetně metod měření)
- 1.2 Zdroje informací
(popisy konkrétních bází dat, publikací a jiných souborů informací)
- 1.3 Organizace informačních fondů

2 INFORMAČNÍ SLUŽBY

- 2.1 Teorie informačních služeb
(metodika, výzkumy, teorie organizace a řízení)
- 2.2 Organizace informačních služeb
(praktické zkušenosti, projekty, hodnocení)
- 2.3 Využívání služeb
(průzkumy uživatelů, hodnocení efektivnosti)

3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- 3.1 Teorie informačních systémů
(projektování, matematické a jiné teorie)
- 3.2 Informační systémy v praxi
(popisy realizovaných řešení, hodnocení)

4 INFORMAČNÍ SÍŤ

- 4.1 Teorie informačních sítí
(projektování, programování, matematické a jiné teorie)
- 4.2 Informační síť v praxi
(popisy realizovaných řešení včetně použité techniky, hodnocení)
- 4.3 Internet
(využívání, aplikace v knihovnách)

5 INFORMAČNÍ PRACOVNÍCI

- 5.1 Vzdělání
- 5.2 Informační proces
(organizace práce, personalistika, profesionální etika)

1.1 Informační prameny

1. PACE, Andrew K.
From Atoms to Bits : The E-evolution of the Book [Od atomů k bitům : e-voluce knihy] / Andrew K. Pace
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 64-66, lit. 8.
2. ZIEGLER, Marc - BECKER, Andreas
Verlage wohin wollt Ihr? [Kam kráčííte, nakladatelé?] / Marc Ziegler, Andreas Becker
In: Nachr. Dok. - 0027-7436. - 51, č. 2 (2000), s. 83-89, 4 obr.

1.2 Zdroje informací

3. CAMARENA, Janet
A Wealth of Information on Foundations and the Grant Seeking Process [Bohatství informací o nadacích a proces hledání grantů] / Janet Camarena
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 26-31, lit. 4.
4. MATTOS, Jodie - YUE, Joseph
Saving Money by Using Online Bookstores [Jak ušetřit peníze využíváním online knihkupectví] / Jodie Mattos, Joseph Yue
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 42-47.
5. JACSÓ, Péter
Be Savvy! : Sometimes the Free Resources Are Better [Buďte chytrí! : někdy jsou lepší bezplatné zdroje] / Péter Jacsó
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 56-58.

1.3 Organizace informačních fondů

6. WINSTON, Mark D. - LI, Haipeng
Managing Diversity in Liberal Arts College Libraries [Jak udržet různorodost v knihovnách fakult svobodných umění] / Mark D. Winston, Haipeng Li
In: Coll. Res. Libr. - 0010-0870. - 61, č. 3 (2000), s. 205-215, 10 tab., lit. 18.

7. NISONGER, Thomas E.
Use of the Journal Citation Reports for Serials Management in Research Libraries : An Investigation of the Effect of Self-Citation on Journal Rankings in Library and Information Science and Genetics [Využívání periodika Journal Citation Reports pro správu fondů periodik ve vědeckých knihovnách : zkoumání důsledku auto-citací na hodnocení časopisů v knihovně a informační vědě a genetice] / Thomas E. Nisonger
In: Coll. Res. Libr. - 0010-0870. - 61, č. 3 (2000), s. 263-275, lit. 41.
8. CARPENTER, Beth
A Field Guide for Collaborative Collection Development [Rozcestník pro sféru kooperačního budování fondů] / Beth Carpenter
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 28-30, 32-33.
9. FOSTER, Janet
Collection Development, from Text to Technology [Budování fondů, posun od textu k technologii] / Janet Foster
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 34-36, 38-39.
10. CONNAUGHTON, Sue Ann
Developing a virtual collection from the online smorgasbord [Jak vybudovat virtuální fond z online předkrmu] / Sue Ann Connaughton
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 42-45.
11. TERRY, Ana Arias
Industry Reports : How Today's Technology Affects Libraries' Collection Choices [Zprávy o informačním průmyslu : jak ovlivňuje současná knihovnická technologie výběr fondů] / Ana Arias Terry
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 51-55.
12. GUENTHER, Kim
Making Smart Licencing Decisions [Jak být chytrý při nákupu licencí] / Kim Guenther
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 58-60.
13. BALAS, Janet I.
Developing Library Collections for a Wired World [Budování fondu knihovny v propojeném světě] / Janet I. Balas
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 61-63.
- 2.1 Teorie informačních služeb**
14. MARKHOF, Wolfgang
Die ISO 9000 Zertifizierung von Unternehmen als Chance für interne Informationsabteilungen [Certifikace podniků podle ISO 9000 jako šance pro interní informační oddělení] / Wolfgang Markhof
In: Nachr. Dok. - 0027-7436. - 51, č. 2 (2000), s. 91-93, 2 obr.
- 2.2 Organizace informačních služeb**
15. CYLKE, Frank Kurt - DIXON, Judith M. - MOODIE, Michael M.
The National Library Service for the Blind and Physically Handicapped, Library of Congress [Národní knihovnická služba Kongresové knihovny pro nevidomé a tělesně postižené] / Frank Kurt Cylke, Judith M. Dixon, Michael M. Moodie
In: Alexandria. - 0955-7490. - 12, č. 2 (2000), s. 81-98, lit., 1 dodatek.
16. JOEL, Jonathan
The Jewish National and University Library, Jerusalem [Židovská národní a univerzitní knihovna, Jeruzalém] / Jonathan Joel
In: Alexandria. - 0955-7490. - 12, č. 2 (2000), s. 99-112, lit., 1 dodatek.
17. GROENEWELD, Chris
Marketing Strategy at the National Library of the Netherlands (Koninklijke Bibliotheek) in the Light of an External Evaluation [Marketingová strategie nizozemské národní knihovny (Koninklijke Bibliotheek) ve světle externího hodnocení] / Chris Groeneweld
In: Alexandria. - 0955-7490. - 12, č. 2 (2000), s. 113-123, 1 dodatek.
18. QUINN, Brian
The McDonaldization of Academic Libraries? [MacDonaldizace vysokoškolských knihoven?] / Brian Quinn
In: Coll. Res. Libr. - 0010-0870. - 61, č. 3 (2000), s. 248-261, lit. 49.
19. PERRY, Emma Bradford
Winning Money : A Team Approach to Grant Writing [Jak vyhrát peníze : týmový přístup k psaní žádosti o grant] / Emma Bradford Perry
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 32-36, lit. 4.
20. KURZEJA, Karen - CHARBENEAU, Brett
Need Funding? : Let the Net Work for You! [Potřebujete finance? : nechte síť pracovat za vás!] / Karen Kurzeja, Brett Charbeneau
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 38-41.

21. BALAS, Janet I.
Fundraising Beyond Book Sales and Bake Sales [Jak si zlepšit rozpočet prodáváním knih a koláčů] / Janet I. Balas
In: *Comput. Libr.* - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 53-55.
22. HARRIS, Lesley Ellen
Libraries and e-commerce : Improving Information Services and Beyond [Knihovny a elektronický obchod : zkvalitňování informačních služeb a co dál] / Lesley Ellen Harris
In: *Inform. Outlook.* - 1091-0808. - 4, č. 3 (2000), s. 24-26, 28-30.
23. Seminar of the LIBER architecture group in Warsaw, 2000 [Seminář architektonické skupiny LIBER ve Varšavě, 2000]
In: *LIBER Quart.* - 1435-5205. - 10, č. 2 (2000), s. 71-282.
24. RABE, Roman - SCHELLENBERGER, Falk
Jugendbibliothek Dresden als medienetage wiedereröffnet [Dráždánská knihovna pro mládež znovu otevřena jako „mediotéka“] / Roman Rabe, Falk Schellenberger
In: *ABI-Technik.* - 0720-6763. - 20, č. 3 (2000), s. 250-260.
25. DEWALD, Hans - HOTZ, Margarete
Strategiekonzept einer Fachschulbibliothek für das kommende Jahrzehnt [Strategická koncepce knihovny vyšší odborné školy pro nadcházející desetiletí] / Hans Dewald, Margarete Hotz
In: *ABI-Technik.* - 0720-6763. - 20, č. 3 (2000), s. 261-281.
- 2.3 Využívání služeb**
26. BRAZIER, Helen - OWEN, Victoria
Library Provision for Visually Impaired in the UK and Canada : National Services and International Cooperation [Služby knihoven pro zrakově postižené v Británii a Kanadě : služby v těchto zemích a mezinárodní spolupráce] / Helen Brazier, Victoria Owen
In: *Alexandria.* - 0955-7490. - 12, č. 2 (2000), s. 71-80, lit.
27. JOINT, Nick - KEMP, Bob
Information skills training in support of a joint electronic library in Glasgow : the GAELS Project approach to library courseware development [Školení uživatelů pomáhá společné elektronické knihovně v Glasgow : projekt GAELS a vývoj školící technologie] / Nick Joint, Bob Kemp
In: *Aslib Proc.* - 0001-253X. - 52, č. 8 (2000), s. 301-312, 2 obr., lit. 17.
28. An Evaluation of Patron Perceptions of Library Space Using the Role Repertory Grid Procedure [Hodnocení uživatelského vnímání prostoru v knihovně pomocí procedury tvorby sítě rolí]
In: *Coll. Res. Libr.* - 0010-0870. - 61, č. 3 (2000), s. 191-203, 4 tab., lit. 20.
29. TENOPIR, Carol - READ, Eleanor
Patterns of Database Use in Academic Libraries [Vzory využívání databází ve vysokoškolských knihovnách] / Carol Tenopir, Eleanor Read
In: *Coll. Res. Libr.* - 0010-0870. - 61, č. 3 (2000), s. 234-246, 8 tab., lit. 17.
30. BESANT, Larry X. - SHARP, Deborah
Upsize this! : Libraries Need Relationship Marketing [Zvětšete to! : knihovny potřebují vztahový marketing] / Larry X. Besant, Deborah Sharp
In: *Inform. Outlook.* - 1091-0808. - 4, č. 3 (2000), s. 17-18, 20-22.
- 3.1 Teorie informační systémů**
31. BRANDT, Scott
Five Things to Remember About Technology [Pět věcí, které je třeba si pamatovat o technice] / Scott Brandt
In: *Comput. Libr.* - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 50-52.
32. HIRSCH, Sven
Aspekte der Entwicklung von Fachinformationssystemen auf der Basis von XML/RDF [Aspekty vývoje informačních systémů na bázi XML a RDF] / Sven Hirsch
In: *Nachr. Dok.* - 0027-7436. - 51, č. 2 (2000), s. 75-82.
- 3.2 Informační systémy v praxi**
33. HAUER, Manfred
Knowledge-Management braucht Terminologie-Management : Das Werkzeug IC INDEX 5.0 [Znalostní management potřebuje terminologický management : nástroj IC INDEX 5.0] / Manfred Hauer
In: *Nachr. Dok.* - 0027-7436. - 51, č. 2 (2000), s. 69-74.
- 4.2 Informační síť v praxi**
34. BAKER, Angee
The Impact of Consortia on Database Licensing [Vliv konzorcií na přidělování licencí na databáze] / Angee Baker
In: *Comput. Libr.* - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 46-50.

4.3 Internet

35. AUTY, Caroline - COWEN, Alison
The London Mayoral websites : cyberdemocracy or cybermediocracy [Webové stránky londýnského magistrátu: kyberdemokracie nebo kybermediokracie?] / Caroline Auty, Alison Cowen
In: Aslib Proc. - 0001-253X. - 52, č. 8 (2000), s. 277-284, lit. 10.
36. DULY, John A.
Studying the impacts of the Internet without assuming technological determinism [Zkoumání významu internetu bez ohledu na technický determinismus] / John A. Duly
In: Aslib Proc. - 0001-253X. - 52, č. 8 (2000), s. 285-300, 4 obr., lit. 39, 1 dodatek.
37. SCHUYLER, Michael
Save the IP addresses! [Ukládejte si IP adresy!] / Michael Schuyler
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 5 (2000), s. 48-49.

38. SCHUYLER, Michael
Meet Your New Friend VoIP [Seznamte se s novým přítelem - VoIP (Voice over IP - přenos hlasu prostřednictvím internetu)] / Michael Schuyler
In: Comput. Libr. - 1041-7915. - 20, č. 6 (2000), s. 56-57.

5.2 Informační profese

39. KÜBLER, Hans-Dieter
Jenseits von bits und bytes: un(v)ermessliches Wissen : Ein Diskussionbeitrag zu Aufgaben und Qualifikationen von „Informationsmanagement“ [Druhá strana bitů a bytů: nezměrné poznání : příspěvek do diskuse o úkolech a kvalifikaci „informačního managementu“] / Hans-Dieter Kübler
In: Nachr. Dok. - 0027-7436. - 51, č. 2 (2000), s. 95-101.

Připravila Kateřina Čadilová

KNIHOVNÍCI – „SMIŘOVATELÉ“ V NOVÉM ELEKTRONICKÉM SVĚTĚ

G. Cornish

Vydavatelé a knihovny slouží a zároveň jsou závislí na té části společnosti, která dokumenty tvoří a současně využívá. K vyřešení problémů dostupnosti dokumentů, bezpečnosti, plateb a serióznosti je proto nutná jejich spolupráce. Knihovny působí jako klíčoví zprostředkovatelé, jejichž prostřednictvím lze dosáhnout uspokojivého urovnání těchto otázek.

BUDOUCNOST KNIHOVNICKÉ PROFESE

V. Walsh

Autorka se zamýšlí nad postavením knihovníků v „kyberprostoru“, nad otázkou autorského práva v souvislosti s informacemi v digitální podobě. Zdůrazňuje, že i přes aplikace nových technologií nesmí být opomíjena tradiční role knihoven. Zvláštní místo zaujímají v aktivitách knihovnických asociací průmyslového světa knihovny rozvojových zemí, kde přetrvávají problémy nejen se zaváděním online služeb, ale i s poskytováním tradičních služeb na úrovni rozvoje a uchování sbírek. Knihovníci mají smysl pro komunitu, a proto by měli usilovat o překrytí rozdílů mezi informačně chudými a informačně bohatými členy lokální i globální komunity.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ I. UMĚNÍ NEBO VĚDA?

R. Papík

Článek je úvodem do teorie a praxe vyhledávání informací a bude pokračovat v několika následujících číslech. První část objasňuje základní termíny, kategorie a způsoby vyhledávání. Můžeme vidět vztah vyhledávání informací, informační společnosti a digitální ekonomiky, budování informačních zdrojů (studnic) znalostí a jejich organizování a následně vyhledání informací. Rozlišujeme více způsobů, jak se dostat k relevantním informacím a informačním zdrojům, a vyhledávací proces při-

způsobujeme realitě informačních potřeb a požadavků uživatelů a druhu média. Ve věku internetu se rozhodujeme mnohem efektivněji, jak využít informačních zdrojů díky pokročilým vyhledávacím nástrojům a prostředkům, technikám a strategiím. Vyhledávání informací je konkurenční výhodou v informační společnosti, rovněž kombinací umění vyhledat a znalostí, jak vyhledávat. Článek ukazuje principy přístupu k dialogovým systémům přes telekomunikační cesty a srovnává proces vyhledávání koncovým uživatelem s vyhledáváním realizovaným prostřednictvím informačního specialisty v roli informačního prostředníka. Jsou zmíněny stupně a důležité kroky procesu vyhledávání, rešeršní elementy, hodnocení systémů a vše je dááno do kontextu moderních dialogových služeb a trendů. Článek nabízí další literaturu a odkazy, obrázky a schémata.

KOOPERAČNÍ SYSTÉM ČLÁNKOVÉ BIBLIOGRAFIE A PROPOJENÍ ANALYTICKÝCH ZÁZNAMŮ S PLNÝMI TEXTY – VÝCHODISKA A SOUČASNÝ STAV

I. Anděrová

Informace o člancích a zpřístupňování článků v tištěné či elektronické formě patří v současné době ke standardním službám knihoven v zahraničí. Mnohé projekty a služby se zabývají zpřístupňováním plných textů na základě propojování sekundárních informačních pramenů s plnými texty v rámci integrovaných knihovnických služeb. Bibliografické zpracování článků v České republice má poměrně velkou tradici. Kooperační systém článkové bibliografie je založen na principu regionální a oborové gesce pro zpracování příslušných časopisů zúčastněných knihoven. Na českém internetu se objevují specializovaná elektronická nakladatelství/vydavatelství a služby zpřístupňující plné texty. V rámci projektů NK (Propojení analytických záznamů s plnými texty a optimalizace zpřístupnění plných textů, Souborná databáze Kooperačního systému článkové bibliografie – optimalizace integrace a správy heterogenních dat) se řeší zejména problematika automatické indexace dokumentů včetně tvorby metadat DC (Dublin Core), propojování s elektronickými zdroji na základě dynamických a statických URL adres a problematika pojmového vyhledávání v plných textech.

Summary

LIBRARIANS – PEACEMAKERS IN THE NEW ELECTRONIC WORLD

G. Cornish

Publishers and libraries serve and rely on the same community to produce and use materials. They need to work together to solve the problems of access, security, payment and integrity. Libraries are the essential intermediaries who can broker a satisfactory solution.

THE FUTURE OF THE LIBRARY PROFESSION

V. Walsh

Standing of librarians in "cyberspace" is considered as well as the problem of copyright in connection with digital information. It is emphasized that despite application of new technologies we cannot neglect traditional role of librarians. Particular place in activities of library associations of the industrial world belongs to the libraries of developing countries in which are still great problems not only with an introduction of online services but also with offering traditional library services connected with the development of collections and their preservation. Librarians have sense for a community and therefore they should attempt at elimination of differences between information poor and information rich members of local and global communities.

ONLINE INFORMATION RETRIEVAL I. ART OR SCIENCE?

R. Papík

The article is an introduce to the theory and practice of online retrieval and will be continued in few parts. First part explains basic terms, categories, and ways of information retrieval. We see relation of information retrieval and digital economy, building of information repositories, knowledge organisation and knowledge retrieval process. We differentiate various possibilities how

to reach relevant information. Retrieval process is accommodated to a reality of information needs and requests of users and certainly a kind of media. In the age of the Internet we can decide much more effectively how to use "information repositories" indeed thanks advanced retrieval tools, techniques, and strategies. To retrieve information is competitive advantage in the age of information society, also a combination of "art" (creative process) and "science" (abilities, knowledge how to retrieve). The article shows principles of access to online systems (databases, vendors etc.) by telecommunication tools and compares a searching by end-users and by information specialist (in a role of information broker). There are mentioned stages and important steps of retrieval processes, search elements, principles evaluation of systems and given to an context of modern online retrieval services and trends. Figures, references and further information are included.

THE CO-OPERATIVE SYSTEM OF ARTICLE BIBLIOGRAPHY AND LINKING OF ANALYTICAL RECORDS WITH FULLTEXTS – STARTING POINTS AND A PRESENT-DAY STATUS

I. Anděrová

Article information and access to printed or electronic form of documents pertain to standard services abroad. Current projects and services are dealing with linking of secondary data with fulltexts within framework of integrated library services. Indexing of articles has a great tradition in the Czech Republic. The Co-operative system of the Article Bibliography is based on regional and branch guarantees for indexing of co-operating libraries periodicals. On Czech Internet the electronic publishers and services involved in distribution of full texts are appearing. In The National Library of the Czech Republic projects (Analytical Bibliographic Records as a Gateway to Full Texts, Union Database of Co-operative System of Article Bibliography – Optimisation of Integration and Management of Heterogeneous Data) particularly the issues of automatic indexing of documents, Dublin Core metadata, static and dynamic linking of electronic documents, concept based retrieval are being solved.

**Ředitel Národní knihovny ČR
vypisuje výběrové řízení na obsazení funkce**

ŘEDITELE ODBORU SPRÁVY KNIHOVNÍCH FONDŮ

(organizace, správa, revize, expedice)
s nástupem od 1. 1. 2001

POŽADAVKY:

VŠ a odborná praxe v oboru knihovnictví a informace,
organizační schopnosti a zkušenosti,
znalost práce s VT a informačními systémy,
znalost jazyků (AJ podmínkou),
občanská bezúhonnost.

Příhlášky obsahující stručný životopis, doklady o kvalifikaci,
přehled o dosavadní praxi a stručnou představu o koncepci činnosti odboru přijímá
do 4 týdnů po uveřejnění tohoto oznámení a příp. zprostředkuje další informace:

**Národní knihovna ČR
sekretariát ředitele
Klementinum 190, 110 01 Praha 1
tel.: 02/22220358
fax: 02/21663261
e-mail: sekret.ur@nkp.cz
http: //www.nkp.cz**

Ředitel NK si vyhrazuje právo nepřijmout žádného z uchazečů

NEPŘEHLÉDNĚTE

OBJEDNACÍ LÍSTEK NA PERIODIKUM **Národní knihovna**

Cena ročního předplatného (4 čísla) 240,- Kč

Cena 1 čísla 60,- Kč

Závazně objednávám výtisků časopisu Národní knihovna

jméno, příjmení

instituce, adresa, telefon

podpis, razítko

datum

NEOBJEDNÁVEJTE, POKUD JIŽ ČASOPIS ODEBÍRÁTE

Oddělení prodeje a expedice Národní knihovny ČR

Centrální depozitář NK ČR

Štěrboholská 55, 102 00 Praha 15

Tel.: 810 13 230

Fax: 810 13 333

E-mail: ivo.mirosovsky@cdh.nkp.cz